

At det skulde kunne hjælpe paa Arbejdsløsheden, det tror jeg vist, at de Fleste vilde være enige om, at det slet ikke kan. — Vender jeg mig dernæst til det andet Forslag, saa maa jeg sige, at det ganske vist mere direkte vil komme Arbejderne til Nytte; men det er ogsaa et nyt Princip, som deri indeholdes, og man maa forberede sig paa, at dersom man indfører dette Princip, saa vil man ad Mæte og maatte hvert Aar komme til os og opfordre os til at blive ved og fortsætte paa denne Bane. Det kan jeg ikke være med til, forinden man faar underløst, paa hvilken Maade man vil gaa frem ved en saadan Veilighed, idet jeg tror — det kan være, at man maa undtage Kjøbenhavn, — men ellers tror jeg, at man paa alle andre Steder, hvor Byerne ere mindre, baade i Kjøbstæderne og i Landsbyerne, fjender den Enkeltens Træng, og saa vil ikke nok træde Føll til og mindre Trængen faaledes, at den ikke bliver saa følelig, som man maa tro, at den er, naar man baade læser paa Tryk og hører høirøstet Tale om, at Føll ikke kunne faae det tørre Brød. Man har jo allerede Exempler paa, at der er Kommuner, hvor man er traadt sammen og har sat en Mand i Spidsen, til hvem Arbejderne kunne henvende sig for at faae Arbejde, og jeg tænker, at flere Kommuner vilde gaa frem paa samme Maade. Man har ogsaa Exempler paa, at man for flere Aar tilbage paa Landet traadte sammen og gav billig Korn og i Kjøbenhavn har man jo Velgjørenhedsforeninger. Jeg tror, at det vil være langt mere naturligt at gaa denne Vej end at indføre et nyt Princip; thi man maa sige, hvad man vil, det er dog et Princip, som kan have uberegnelige Følger, som er nyt, og som ikke er droppet, og den ærede Conseilpræsident kan ikke fralægge sig Skylden for, at det er blevet ført herind. — Jeg skal ikke fortsætte disse Betragtninger, men jeg har fundet Træng til at udtale mig om mit Standpunkt, og jeg skal ærlig tilstaa, at det har forundret mig, at ikke flere ere traadte frem og have udtalt samme Anskuelse som jeg. Jeg har dog ikke villet tilbageholde dem, men maa udtale, at jeg stemmer ligesaavel mod Forslaget under Nr. 2 som mod det under Nr. 12, fordi jeg ikke vil være med til at indføre et saadant nyt Princip.

M. C. Christensen: Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har en Gang udtalt her i Salen, at de Penge, der ere i Statskassen, kun ere betruet Gods, indbetalt fra Umyndige, hvis Værger vi ere; men er dette Tilfældet, saa forekommer det mig ikke at være en helbig Fremgangsmaade, der vil blive fulgt, dersom Forslaget Nr. 12 vedtages, thi saa synes jeg, at de Umyndige ikke kunne anse os for fornuftige Værger. Jeg er af den Mening, at der er en anden Vej, som kunde være at gaa, som er langt mere hensigtsmæssig, og som forhen er brugt

flere Gange, navnlig hos os, og vistnok mange andre Steder, nemlig at en Del ere traadte sammen og have indsamlet frivillige Midler, som da ere bleve uddelte. Der er f. Ex. mange Skolelærere, som ere meget villige til at være veilebende i mange Retninger, og der er en Skolelærer i hvert Skoledistrikt. Naar man nu forenebe sig skoledistriktvis, og Skolelæreren satte sig i Spidsen for dem, som ikke ere skattepligtige til Statskassen, saa kunde der komme noget Frivilligt ind paa denne Maade. Dette er langt rigtigere end at gjøre et Greb i Statskassen, overfor hvilken en stor Mængde, der have store Indtagter, ere aldeles skattefri. Jeg tror ikke, at det er helbigt at gaa frem paa den Maade, som Udvalgets Flertal foreslaar, og jeg kan derfor ikke være med til at stemme for Forslaget Nr. 12, hvorimod jeg bedre kan være med til at stemme for Forslaget Nr. 2. (B. Holm: Det er Egenytte.) Nei, paa ingen Maade; det kan undertiden være, at vor Kommunkasse er lidt tom, og det kan snarest træffe i Aar, hvor Fattigbyrden er trykkende. Jeg er sikker paa, at i Aar er der opstaaet en stor Mængde extraordinær Fattigunderstøttelse, som ikke forhen har været tilstede i saa stort Omfang. Forestaar der nu i vedkommende Kommune f. Ex. et Beiarbejde, kan den maasse ikke tage fat derpaa, fordi der ikke er Noget i Kommunkassen, og skal man henvende sig til Sparekassen, maa man undertiden give høie Procenter. Forslaget Nr. 2 er hensigtsmæssigt for de Kommuner, der trænge dertil; for dem, der ikke trænge dertil, behøves det naturligvis ikke. Jeg skal altsaa stemme for Forslaget Nr. 2, men imod Forslaget Nr. 12.

Lassen: Jeg vil kun sige et Par Ord for at motivere min Afstemning og skal frag erklære, at jeg stemmer baade for Forslaget Nr. 2 og for Forslaget Nr. 12, idet det forekommer mig, at der ikke er nogen Principforskjel mellem disse to Forslag. For saa vidt man skulde mene, at Ministeriets Forslag ikke som det andet indeholder en Anerkjendelse af den socialistiske Fordring, at Staten skal skaffe de arbejdsløse Arbejdere Arbejde, er dette egentlig kun en Talemaade; thi Meningen med en saadan Fordring er naturligvis ikke, at Staten skal skaffe Arbejderne en gavnlig Motion, men at Staten overfor de Arbejdere, som ikke have Midler til at ernære sig og ikke selv kunne skaffe sig Subsistensmidler, skal skaffe dem disse. Om man saa vil gjøre det under Form af Gave eller ved at give dem Arbejde og derved give dem Anledning til at fortjene sig Subsistensmidler, er naturligvis kun et Spørgsmaal om Formen, under hvilken Understøttelsen ydes; men Principet selv er i Virkeligheden det samme, enten man giver de Paagældende Arbejde og derved giver dem Erhverv, eller Afgang til at kunne fortjene det Nødtørstige, eller man ligesvem giver dem Understøttelse.